

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **A. R.**, zastoupený Mgr. Martinem Rybníkářem, advokátem, sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 7. června 2021 č. j. MV-65226-5/SO-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. února 2024 č. j. 29 A 97/2021-108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. února 2021 č. j. OAM-3378-34/ZR-2019 (dále jen „ministerstvo“). Tímto rozhodnutím ministerstvo podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušilo povolení žalobce k trvalému pobytu a stanovilo mu lhůtu k vycestování z území České republiky.

[2] Ministerstvo dospělo k závěru, že žalobce opakovaně závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, neboť se dopustil opakovaně protiprávního jednání a byl opakovaně

pravomocně odsouzen. Konkrétně jej Městský soud v Brně (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 23. října 2019 č. j. 12 T 125/2019-1243 shledal vinným ze spáchání zločinu krádeže, přečinu poškození cizí věci a přečinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku. Za to mu uložil podle § 205 odst. 4 za použití § 43 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, úhrnný tříletý trest odnětí svobody, který odložil na zkušební dobu pěti let. Městský soud nad žalobcem zároveň vyslovil dohled a uložil mu, aby ve zkušební době podle svých sil uhradil 32 poškozeným škodu, a trest propadnutí věci. Žalobce se sám nebo se spolupachatelem, po předchozí domluvě v úmyslu obohatit a po překonání překážek vloupal do různých motorových vozidel, z nichž odcizoval zejména elektroniku a finanční prostředky. Celkem se spolupachatelem způsobili škodu přes půl milionu korun. Městský soud k tomu žalobce za krádeže odsoudil v minulosti již dvakrát, a to v letech 2005 a 2009. Dále ministerstvo poukázalo na to, že žalobci uložil v roce 2011 italský soud trest vyhoštění za ilegální vstup a pobyt v Itálii na deset let. Žalobce měl v Itálii rovněž záznam pro krádež. Stále se opakující protiprávní jednání žalobce, respektive stejná majetková trestná činnost podle ministerstva vypovídá o tom, že na něj předchozí opatření soudů nemělo prakticky žádný vliv. Závažnost narušování veřejného pořádku žalobce opakovaně navýšil, a to počtem útoků i celkovou škodou. Proto ministerstvo zrušilo žalobci oprávnění k trvalému pobytu, a to i přes to, že má v České republice družku, syna a v řízení předložil též zápis o určení otcovství k nenarozenému dítěti.

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl. Dle jeho názoru totiž žalovaná vysvětlila, proč odvolání zamítla, a zjistila stav věci, o kterém nebyly důvodné pochybnosti. Zároveň lze při hodnocení naplnění podmínky opakovaného závažného narušení veřejného pořádku přihlídnout též k zahlazeným odsouzením a v případě žalobce je nutné přihlídnout i k tomu, že se posledního trestného činu dopustil 25 útoky. Podmínka opakovaného narušení veřejného pořádku byla splněna. Žalobce svým jednáním stejně tak naplnil podmínku narušení veřejného pořádku závažným způsobem. Krajský soud přisvědčil též tomu, že negativní chování žalobce nepřeváží ani délka jeho pobytu a to, že má v České republice družku a dva syny. Dále k tomu podotkl, že nejde o vyhoštění a dlouhodobý zákaz pobytu na území, nýbrž toliko o zrušení nejvyššího pobytového oprávnění. Žalobce už si přitom podal žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana České republiky, takže si je dalších pobytových možností vědom. K intenzitě vazeb žalobce v České republice krajský soud konstatoval, že trestnou činnost začal páchat již v roce 2005, tedy nedlouho po získání povolení k trvalému pobytu dne 23. června 2004. Má tendenci k opakování trestné činnosti a poslední spáchal až po narození prvního syna. Musel si přitom uvědomovat, že riskuje ztrátu pobytového oprávnění. S družkou a prvním synem zároveň dlouho nebydlel, společnou domácnost začali vést až v roce 2020 a druhý syn se narodil v září 2020, takže byl počat až po zahájení řízení o zrušení trvalého pobytu. Zásah do jeho soukromého a rodinného života odejmutím povolení trvalého pobytu tedy byl vzhledem k veřejnému zájmu na ochraně veřejného pořádku přiměřený.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud nesprávně posoudil otázky, zda při hodnocení stupně narušení

pokračování

veřejného pořádku lze přihlédnout i k zahlazeným odsouzením a zda spáchání trestného činu, za který byl cizinec soudem potrestán toliko podmíněným trestem odnětí svobody, lze hodnotit jako narušení veřejného pořádku závažným způsobem. Z těchto důvodů je podle stěžovatele rozsudek krajského soudu také nepřezkoumatelný. Podle stěžovatele totiž nelze dovodit, že by veřejný pořádek závažným způsobem narušil opakovaně, neboť se na něj v případě dřívějších odsouzení hledí, jako by nebyl odsouzen. V České republice tak byl za spáchání trestného činu odsouzen jen jednou. Proto nemůže být považován ani za speciálního recidivistu. Fikce neodsouzení podle § 106 trestního zákoníku je závazná jak pro soudy, tak pro správní orgány a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. února 2013 č. j. 1 As 175/2012-34, č. 2835/2013 Sb. NSS, z něhož krajský soud vyšel, je podle stěžovatele překonaný rozsudkem téhož soudu ze dne 26. ledna 2015 č. j. 8 Azs 25/2014-48, č. 3277/2015 Sb. Naplněna není ani podmínka, že by veřejný pořádek narušil závažným způsobem, neboť mu byl městským soudem uložen mírnější trest nespojený s přímým odnětím svobody. To dle stěžovatele v kontextu nálezu Ústavního soudu ze dne 16. prosince 2020 sp. zn. I. ÚS 945/20, č. N 233/103 SbNU 372, pro závěr o závažném narušení nepostačuje. Správní orgány stejně tak nepracovaly s žádnými konkrétními okolnostmi jeho osobního jednání, dokazujícími, že právě žalobcovo osobní chování představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti. Zrušení povolení k trvalému pobytu také nepřiměřeně zasahuje do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Stěžovatel totiž má v České republice veškeré rodinné a sociální zázemí – své rodiče, pět sourozenců a družku, s níž žije ve společné domácnosti a vychovává s ní dva společné syny. S dětmi má přitom velmi pěkný vztah, vychovává je od malička, podílí se na jejich výživě a děti ho mají velmi rády. Zrušení povolení je tedy v rozporu se zájmem na slučování rodin.

[5] Žalovaná ke kasační stížnosti uvedla, že plně odkazuje na rozsudek krajského soudu, s nímž se ztotožňuje.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[7] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, avšak pouze v obecné rovině. Navíc nepřezkoumatelné závěry shledává též nesprávnými a věcně s nimi polemizuje, čímž sám zpochybňuje to, že je není možné přezkoumat. Nejvyšší správní soud k tomu ve stejné rovině obecnosti konstatuje, že z rozsudku krajského soudu je zřetelné, jak stěžovatelovy žalobní námitky posoudil a proč jeho žalobu zamítl. Závěry krajského soudu tedy jsou podložené, a to jak skutkově, tak relevantní judikaturou. Rozsudek tedy je přezkoumatelný a námitka stěžovatele není důvodná.

[8] Podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, *jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek*.

[9] Stejně tak nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele, že nenarušil veřejný pořádek opakovaně a závažným způsobem. V případě zrušení či neudělení trvalého pobytu z důvodu narušení veřejného pořádku cizincem lze přihlédnout též k zahlazeným odsouzením, což

Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje (kromě již uvedeného rozsudku č. j. 1 As 175/2012-34, např. rozsudky ze dne 25. dubna 2019 č. j. 9 Azs 90/2019-32, ze dne 26. listopadu 2020 č. j. 1 Azs 302/2020-45 či nedávný ze dne 1. února 2023 č. j. 10 Azs 331/2022-42, proti němuž Ústavní soud usnesením ze dne 18. dubna 2023 sp. zn. III. ÚS 916/23 odmítl ústavní stížnost). Zahlazení odsouzení totiž nenastoluje fikci, že se předmětný skutek nestal. Proto lze k cizincovu dřívějšímu protiprávnímu jednání při posuzování, zda narušil veřejný pořádek, přihlédnout, ač bylo související odsouzení již zahlazené.

[10] Tento závěr nepřekonal ani rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 25/2014-48, na který stěžovatel výslovně odkázal, neboť s ním není v rozporu. Osmý senát totiž v citovaném rozsudku dovodil toliko to, že nelze zamítnout žádost o trvalý pobyt výlučně z důvodu odsouzení žadatele za trestný čin, pokud se v důsledku zahlazení odsouzení hledí na žadatele, jako by nebyl odsouzen. Nijak však nezpochybnil, že při posuzování, zda cizinec narušil veřejný pořádek, je možné přihlédnout k jeho dřívějšímu jednání, resp. ke spáchanému skutku. Správní orgány v projednávané věci přitom nevyšly z pouhého jednoho zahlazeného odsouzení stěžovatele, nýbrž především z jeho aktuálního odsouzení rozsudkem č. j. 12 T 1235/2019-1243 za velké množství (více než dvacet) útoků, kterými způsobil škodu přes půl milionu korun. Znak opakování přitom lze naplnit i opakovanými útoky, byť byly pro účely uplatnění trestněprávních předpisů kvalifikovány jako jediný trestný čin (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. června 2012 č. j. 7 As 15/2012-33). Odkazy na skutky stěžovatele, za které byl odsouzen v minulosti, pak správní orgány zcela v souladu s judikaturou dokreslily celkový obraz jeho chování na území České republiky.

[11] Stěžovatel tedy veřejný pořádek porušil opakovaně, což plyne jak z toho, že jeho protiprávní jednání mělo vícekrát až trestněprávní přesah, tak z toho, že jeho poslední trestná činnost probíhala několik měsíců v letech 2018 až 2019 a sestávala z celkem 25 útoků. V tomto kontextu Nejvyšší správní soud dodává, že pro posouzení otázky zrušení pobytového oprávnění stěžovatele není podstatné, zda jej lze označit za speciálního recidivistu či nikoliv. Proto by ani případné nesprávné užití tohoto termínu nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů či krajského soudu.

[12] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje také s tím, že stěžovatel porušil veřejný pořádek závažným způsobem. Již krajský soud případně podotkl, že posouzení správních orgánů stran závažnosti koresponduje s požadavky Ústavního soudu vymezenými v nálezu sp. zn. I. ÚS 945/20, na nějž stěžovatel odkázal. Podle Ústavního soudu musí závažné narušení veřejného pořádku odůvodňující zrušení trvalého pobytu spočívat ve skutečném, aktuálním a závažném ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, a to v duchu čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (stěžovatel sám občanem není, avšak jeho rodinní příslušníci jimi jsou). Ústavní soud nicméně v bodu [39] citovaného nálezu také konkretizoval, že „nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivce byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti.“

pokračování

[13] Stěžovateli v případě posledního odsouzení městský soud sice uložil trest odnětí svobody *toliko* podmíněně, na což stěžovatel poukazuje, avšak nelze přehlédnout, že mu trest byl uložen v nejdelší možné výměře s nejdelší možnou zkušební dobou (trest odnětí svobody na tři roky s odkladem na zkušební dobu pěti let – viz § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku) a s vyslovením dohledu, a to přes uzavření dohody o vině a trestu se státním zástupcem. Závažnost protiprávního jednání stěžovatele a narušení veřejného pořádku plyne rovněž z delšího časového úseku, po který se dopouštěl trestné činnosti, vysoké četnosti útoků, vysokého množství poškozených osob (celkem 32) a výše způsobené škody (více než půl milionu korun). Stěžovatel trestnou činnost zároveň páchal buď sám, nebo ve spolupachatelství s další osobou, avšak vždy úmyslně, takže odpovídá za všechny činy, jako by je spáchal sám (§ 23 trestního zákoníku). K tomu je nutné připočíst sklon stěžovatele k opakování trestné činnosti, který zjevně plyne z toho, že byl za typově obdobné jednání odsouzen již třikrát, a dále z již zmíněné vyšší četnosti útoků v rámci posledního odsouzení. Správní orgány začaly otázku pobytového oprávnění stěžovatele řešit v krátké časové návaznosti na jeho poslední odsouzení, čímž celá věc nabyla vedle skutečnosti a závažnosti také na aktuálnosti. Nejde tedy o generální a paušalizující přístup vůči stěžovateli, nýbrž o individuální zhodnocení konkrétních okolností jeho jednání.

[14] Stěžovatel tedy v celkovém souhrnu opakovaně závažným způsobem narušil veřejný pořádek.

[15] Zbývá posoudit přiměřenost zásahu v podobě zrušení povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života stěžovatele. Nejvyšší správní soud má za nesporné, že stěžovatel má na území České republiky, kde měl od roku 2004 trvalý pobyt, družku, dva syny, další příbuzné a sociální zázemí. Stejně tak je nepochybné, že zrušení trvalého pobytu stěžovatele do jeho poměrů zasáhlo. Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje se zevrubným hodnocením krajského soudu, že v projednávané věci převážil veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku nad oprávněnými zájmy stěžovatele.

[16] Zejména je podstatné, že stěžovatel vlivem svého závažného protiprávního jednání přichází toliko o nejvýhodnější pobytový status, což ho nezavazuje možnosti pobývat na území (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. listopadu 2018 č. j. 4 Azs 285/2018-35). Stěžovateli tedy nebyl uložen zákaz pobytu a se svou rodinou a blízkými se nadále může stýkat, ovšem na základě jiného pobytového titulu, jehož získání není vyloučeno. Jak ostatně poznamenal krajský soud, stěžovatel už si podal žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana České republiky. Stěžovatel si přitom měl být především sám vědom, že jednání směřující proti právem chráněným zájmům může mít dopad na jeho pobytové oprávnění, a tím i na jeho rodinu (viz nález Ústavního soudu ze dne 18. února 1999 sp. zn. IV. ÚS 108/97, č. N 28/13 SbNU 207, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. října 2016 č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, bod 24).

[17] Přiměřenost zásahu plyne též z toho, že stěžovatel vede se svou družkou a prvním synem společnou domácnost až od roku 2020. Jakkoliv Nejvyšší správní soud nepochybně, že o svou rodinu stěžovatel projevoval zájem i dříve, spolužití nastalo až po jeho poslední trestné činnosti v časové souvislosti s řízením o zrušení trvalého pobytu. Stěžovatel zároveň poslední trestnou činnost páchal už po narození svého prvního syna, ač

si musel být vědom dopadů svého jednání na možnost pobytu v České republice. V tomto kontextu není bez významu, že stěžovateli v minulosti uložil trest vyhoštění z Itálie za jeho protiprávní jednání tamní soud, takže s tím, že chování v rozporu se zákony může mít na cizince dalekosáhlé důsledky, měl přímou zkušenost. Ani to jej neodradilo. Druhý syn stěžovatele se rovněž narodil až v období řízení o zrušení trvalého pobytu.

[18] Stěžovatel tedy sice má v České republice družku a dva syny, avšak k utužení vztahů a narození (i početí) druhého syna došlo až v době, kdy stěžovatel věděl, že je osud jeho pobytového oprávnění nejistý. Zároveň byl stěžovatel držitelem oprávnění k trvalému pobytu sice poměrně dlouhou dobu (bez několika roků 20 let), nicméně průběžně se dopouštěl trestné činnosti, jejíž závažnost stupňoval až do svého posledního odsouzení. Nejde tedy o ojedinělé selhání, nýbrž o opakované a vědomé porušování právních předpisů a důležitých zájmů České republiky.

[19] V případě stěžovatele tedy převážil veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku prostřednictvím zrušení jeho povolení k trvalému pobytu nad jeho osobními zájmy a zásah do jeho soukromého a rodinného života je přiměřený.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodl tak bez jednání podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, nevznikly jí však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročez se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2024

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu